

NOMINATIVUS CUM INFINITIVO (NCI)

NCI je zveza imenovalnika z nedoločnikom. Nekateri glagoli v pasivu so v določenih primerih rabljeni kot vezni, pomensko nepopolni glagoli, ki ob sebi potrebujejo dopolnilo (povedkovo določilo).

To dopolnilo je lahko:

I. samostalnik ali pridevnik

Liberi sani videntur. – Videti je / zdi se, da ^{so} otroci zdravi.

neosebno / indirektno prevajanje

Contenti ridebantur. – Videti je bilo, da so zadovoljni.

Fortuna varia dicitur. – Govori se, da je usoda varljiva.

II. glagol v infinitivu

a. polnopomenski glagol

Milites nostri vincere videntur. – Zdi se, da naši vojaki zmagujejo.

Consul pugnare prohibebatur. – Prepovedano je bilo, da se konzul bojuje.

b. glagol »esse« / »fuisse« (biti) in samostalnik / pridevnik v N

Sapiens heatus esse dicitur. – Pravijo, da je modrijan srečen.

Pasivni glagoli z dopolnilom v infinitivu (ali inf. in N) imajo v latinščini osebno konstrukcijo, saj se ujemajo z osebkom (ker dobeseden prevod v slo. ni mogoč, jih prevedemo brezosebno).

Dopolnilo v infinitivu (z nominativom) imajo zlasti **naslednji glagoli**:

- videor: zdi se / videti je, da ...
- credor, putor: misli se, da ... / mislijo, da ... / smatrajo, da ...
- narror, dicor: govori se, da ... / pravijo, da ... / baje, da ...
- iubeor: ukazano mi je
- vetor: prepovedano mi je ... / prepovedano je, da ...
- fertur, fernuntur } poroča se, da ... / baje, da ... / pravijo, da ...
- traditur, traduntur } poroča se, da ... / baje, da ... / pravijo, da ...

Ob glagolu *videor* stoji oseba, ki se ji nekaj dozdeva, v **D.** → *Multis stultus esse videtur.* – Zdi se, da se mnogim zdi neumen.

IZRAZANJE DOBNOSTI

V NCI poleg inf. prez. nastopa tudi **inf. perf.** (inf. futura je redek). Nedoločnih prezenta izraža istodobnost (tudi v preteklosti), infinitiv perfekta pa izraža preddobnost.

- preddobnost: *Thales primus defecitionem solis praedixisse fertur.* (Govori se, da je Tales prvi napovedal sončni mrk.)
- istodobnost: *Magister severus esse videtur.* (Zdi se, da je učitelj strog.)

PREVAJANJE NCI

Vezni glagol latinskega stavka, ki ga moramo običajno prevesti brezosebno, postane povedek slovenskega glavnega stavka.

Osebek latinskega glavnega stavka postane osebek slovenskega odvisnega stavka. Povedkovo določilo (izraženo z infinitivom) postane povedek slovenskega osebkovega odvisnika.

Homerus caecus fuisse dicitur. – Govori se, da je bil Homer slep.
↑ ↑
os. pov. določ.